

Asia C-250/08

Euroopan komissio vastaan Belgian kuningaskunta

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Henkilöiden vapaa liikkuvuus –
Uudeksi ensisijaiseksi asunnoksi tarkoitetun kiinteistön osto – Veroedun laskenta –
Rekisteröintimaksut – Verojärjestelmän johdonmukaisuus

Julkisasiamies E. Sharpstonin ratkaisuehdotus 21.7.2011 I - 12344
Unionin tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 1.12.2011 I - 12366

Tuomion tiivistelmä

*Pääomien vapaa liikkuvuus – Rajoitukset – Verolainsäädäntö – Kiinteän omaisuuden omis-
tusoikeuden siirtoa koskeva vero
(EY 56 artikla; ETA-sopimuksen 40 artikla)*

Jäsenvaltio ei jätä noudattamatta EY 18, EY 43 ja EY 56 artiklan sekä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) 31 ja 40 artiklan mukaisia velvoitteitaan, jos se pysyttää voimassa lainsäädännön, jossa säädetään, että laskettaessa veroetua uudeksi ensisijaiseksi asunnoksi tarkoitetun kiinteistön oston yhteydessä aikaisemman ensisijaisen asunnon oston yhteydessä maksettujen rekisteröintimaksujen määrä otetaan huomioon ainoastaan silloin, kun tällainen aikaisempi asunto sijaitsi kyseisen valtion tietyllä hallintoalueella, muttei silloin, kun se sijaitsi toisessa jäsenvaltiossa tai Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltiossa.

Tällaisessa säännöstössä on kyllä kyse EY 56 artiklassa tarkoitetusta rajoituksesta, koska kun sen mukaan veroetua eivät saa muiden jäsenvaltioiden kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaiset, jotka siirtävät ensisijaisen asuinpaikkansa toisesta jäsenvaltiossa kyseisen jäsenvaltion hallintoalueelle ja käyttävät aikaisemman ensisijaisen asuntonsa myynnistä saamansa varat kyseisellä hallintoalueella sijaitsevan uuden kiinteistönsä hankinnan rahoitukseen, ei voida pitää mahdottomana, että toisessa jäsenvaltiossa maksettujen rekisteröintimaksujen vähennyskelpoisuuden epäminen voi tietyissä tapauksissa tehdä vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeuttaan käyttäville henkilöille vähemmän houkuttelevaksi ostaa kiinteistö kyseisellä hallintoalueella.

Erityisesti on niin, että tällainen erilainen kohtelu koskee toisiinsa objektiivisesti rinnastettavissa olevia tilanteita, koska tarkasteltaessa riidanalaisten rekisteröintimaksujen kannalta niiden tilannetta, jotka eivät asu kyseisessä jäsenvaltiossa, mukaan lukien sen omat kansalaiset, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa, ja niiden kyseisellä hallintoalueella asuvien tilannetta, jotka ovat kyseisen jäsenvaltion tai toisen jäsenvaltion kansalaisia, silloin, kun he hankkivat uuden ensisijaisen asunnon kyseisellä hallintoalueella, ainoana erona on heidän aikaisemman ensisijaisen asuntonsa sijainti. Kummassakin tilanteessa nimittäin kyseiset henkilöt ovat ostaneet kiinteistön kyseisellä hallintoalueella asettuaan asumaan sinne, ja aikaisemman ensisijaisen asuntonsa ostaessaan toiset ovat maksaneet rekisteröintimaksujen kaltaisen veron kyseisen asunnon sijaintivaltiossa, kun taas toiset ovat maksaneet samat maksut mainitulla hallintoalueella.

Tällainen pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitus on kuitenkin perusteltu verojärjestelmän johdonmukaisuuden turvaamiseen liittyvistä syistä. On nimittäin niin, että koska kyseisellä jäsenvaltiolla ei ole oikeutta verottaa ostotoimenpidettä, jonka ovat aikaisemmin toisessa jäsenvaltiossa toteuttaneet henkilöt, jotka päättävät perustaa uuden ensisijaisen asuinpaikkansa kyseiselle hallintoalueelle, edellä mainitun veroedun rakenne heijastaa symmetristä logiikkaa. Jos tällaisiin henkilöihin sovellettaisiin siirrettävyyjärjestelmää kyseisellä hallintoalueella kiinteistön hankinnan yhteydessä, he hyötyisivät perusteettomasti verojärjestelmästä, jota ei olisi sovellettu heidän aikaisempaan kiinteistöankintansa kyseisen jäsenvaltion ulkopuolella. Tästä seuraa, että tällaisessa järjestelmässä veroetu ja ensimmäisten

rekisteröintimaksujen maksaminen ovat yhteydessä keskenään. Kyse nimittäin on yhtäältä samasta verovelvollisesta, joka jo on maksanut kyseiset maksut ja jolla on vähennysoikeus, ja toisaalta edusta, joka myöntää saman verotuksen yhteydessä.

Lisäksi kyseinen rajoitus soveltuu tällaisen päämäärän saavuttamiseen sikäli kuin se toteutetaan täysin symmetrisesti, koska vain rekisteröintimaksut, jotka on aikaisemmin maksettu kyseisen jäsenvaltion verojärjestelmän mukaisesti, voidaan vähentää. Mainittu rajoitus on myös täysin oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään, koska kyseessä olevan säännösten mukaan henkilö, joka ostaa uuden ensisijaisen asunnon kyseisellä hallintoalueella, voi vähentää maksettavinaan

olevista rekisteröintimaksuista tietyn enimmäismäärän. Tällaisen rajoituksen sisältäessään riidanalainen järjestelmä nimittäin säilyttää veroedun luonteensa eikä siinä ole kyse peitelystä verovapautuksesta.

Koska ETA-sopimuksen 40 artiklan määräyksillä on sama oikeudellinen ulottuvuus kuin EY 56 artiklan keskeisiltä osin identtisillä määräyksillä, kaikki edellä esitetty on siirrettävissä mutatis mutandis koskemaan mainittua 40 artiklaa.

(ks. 42, 44, 45, 59, 60, 73–75
ja 80–83 kohta)